

*Rantaväylän tunneli asemakaava 8305
lausunnot ja vastineet 17.5.2011*

Lausunnon antaja	Lausunto	Kaupungin vastine	Vaikutukset kaavaan
Pirkanmaan Maakuntamuseo 20110228			
	Haarlan tehtaan viereen osoitettu uudisrakennuksen paikka ei ole puollettava ratkaisu kulttuurihistoriallisesti arvokkaan tehdasrakennuksen kaupunkikuvallisen aseman kannalta. Maakuntamuseo toteaa, että tehdasrakennuksen kaupunkikuvallisesti erittäin merkittävän läntisen julkisivun tulee säilyä lähiympäristöään hallitsevana elementtinä ja esittää, että suojeltujen rakennusten arvot kirjataan kaavaselostukseen niin, että kaavamääräysten sisältö on mahdollisimman selkeä. Kaavamääräyksissä on suotavaa viitata selostuksessa olevaan tiivistelmään alueen kulttuuriympäristön vaalittavista ominaispiirteistä.	Haarlan tehdasrakennuksen läntisen julkisivun edestä on länsipuolen rakennusalaan rajattu pois niin, että kyseisen julkisivun asema kaupunkikuvassa voisi pääosin säilyä näkyvänä. Vuoden 1946 ilmakuva lähtien ainakin virastokartan mukaan vuoteen 1983 on tuon julkisivun edessä ollut varastorakennus. Julkisivun eteläosa on ollut näkyvissä. Vaikka rakennus hallitsee paikassaan nykyistä kaupunkikuvaa, on se ollut osa teollisuusaluetta ja voimakkaasti väylien ja täyttöjen muuttamaa kaupunkiympäristöä. Kaavaratkaisun myötä Haarlan tehtaan pohjoinen julkisivu tulee osaksi julkista katu- ja liikennealueilta nähtävää kaupunkikuvaa.	Kaavamääräyksiä on täydennetty maakuntamuseon esittämällä tavalla.
Pirkanmaan liitto 20110119			
	Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa		--

Tampereen Ympäristön suojelu 20110208			
	Ympäristönsuojeluyksikkö katsoo, että asumiseen kohdistuvien ympäristöhäiriöiden välttämiseksi on huolehdittava, että kaava-alueen länsiosaan sijoittuva T-14 -merkinnällä osoitettu tontti soveltuu myös valmisteilla olevan Santalahden asemakaavan Tikkutehtaankatuun rajoittuvan alueen käyttötarkoitukseen.	Lausunnossa tarkoitetaan tikku-tehtaan tonttia VIII-808-2. Kyseinen tontti on jätetty kaavasta pois, koska liikenne-ratkaisut eivät nykyisessä supistetussa muodossa edellytä kyseisen tontin alueelle menemistä. Tontin maankäyttö ja suunnittelu ratkaistaan osana vireillä olevaa Santalahden asemakaavatyötä nro 8048.	Tontti VIII-808-2 on poistettu tämän asemakaavan kaava-alueesta
	Tunnelin ympäristövaikutusten selvittäminen edellyttää pitkäkestoisia ilmanlaatu-mittauksia. Tämän vuoksi on asemakaavassa syytä tehdä aluevaraus mittauspaikalle tunnelin suuaukon läheisyyteen mahdollisimman hyvin olosuhteita havainnoivalle paikalle.	Havaintoaseman sijoittamiselle on ilmeisen hyvä paikka tunnelin suuaukon läheisyydessä nykyisin voimassa olevassa betonitunnelin päälle osoitetussa korttelissa VIII-806. Kortteliin tullaan laittamaan mahdollisimman pian vireille asemakaavan muutos, jossa korttelin kaava-merkinnät saadaan sovitettua tiesuunnitelmien mukaisiksi. Tässä yhteydessä on mahdollista osoittaa paikka havainto-asemalle.	--
	Vesistöön rakentaminen edellyttää vesilain mukaista lupakäsittelyä, jossa rakentamisesta aiheutuvat haitat arvioidaan tarkemmin.	Vesilain mukainen lupaprosessi on valmisteilla.	--
Pirkanmaan ELY-keskus 20110222			
	Liikenteen järjestäminen asemakaava-alueella ELY-keskus katsoo, että maanalaista tunnelia ja eritasoliittymää koskevan vireillä olevan kaavamuutostyön yhteydessä on syytä tuoda esiin maankäyttö-	Lausunnossa tarkoitetaan voimassaolevan asemakaavan mukaista betonikannen päälle rakennettavaa korttelialuetta VIII-806 Onkiniemenkadun länsipuolella. Kortteliin tullaan laittamaan mahdollisimman pian vireille erillinen asemakaavan muutos, jossa korttelin kaava-merkinnät saadaan sovitettua tiesuunnitelmien mukaisiksi.	--

	<p>suunnitelmat ja niiden toteuttamismahdollisuudet koko liikennehankkeen alueelta, myös voimassa olevan asemakaavan (2001) aluetta koskien. Myös KTTY-4 -korttelialueen (nro 806) ja tunnelirakenteiden tekniset toteuttamismahdollisuudet tulee selvittää osana liikennehanketta ja alueen muuta maankäyttöä.</p>		
	<p>Virkistysalueet ja yhteydet</p> <p>Myös virkistysalueelle merkittyjen kevyen liikenteen reittien ja ohjeellisen ulkoilureitin toteuttaminen edellyttää rannantäyttöä, jonka mitoituksellisenä perusteena kaavaselostuksen mukaan on, että rantatäyttö on mahdollista toteuttaa tunnelityömaalta saadulla louheella. Näin ollen pääosa virkistysalueesta, siihen suunniteltu rakentaminen ja kevyen liikenteen yhteyksien ja ulkoilureittien toteuttaminen riippuu siitä, miten virkistysaluetta voidaan lisätä vesi-alueella täyttämällä.</p> <p>ELY-keskus pitää tärkeänä, että täyttömaalle suunnitellut kevyen liikenteen ja ulkoilun reittiyhteydet voidaan ranta-alueella toteuttaa. Lisäksi kaavamuutosta laadittaessa on tarpeen osoittaa, miten kaava-alueen länsirajalla vesialueeseen rajoittuvat reittiyhteydet ja Sahan saarenkatu toteutetaan</p>	<p>Ranta-alueella on olemassa rakennettuja kevyenliikenteen yhteyksiä. Asemakaavassa 8305 on esitetty ne kevyenliikenteen yhteydet, jotka on mahdollista tällä hetkellä osoittaa. Paasikiventien pohjoispuolen ja Näsijärven rannan ulkoilureitit ja kevyenliikenteen yhteydet on tarkoitus suunnitella kokonaisuutena koko ranta-alueen osalta. Suunnittelu on vasta käynnistymässä, joten tulevien yhteyksien tarkkaa sijaintia ja jatkumista kaava-alueen ulkopuolella ei vielä ole tiedossa.</p> <p>Kaava-alueen länsipuolelle ranta-alueelle tullaan tekemään myös uutta asemakaavaa. Tässä yhteydessä myös tämän asemakaavan kevyenliikenteen linjaukset ja tarkempi ja tarkentunut maankäyttö on mahdollista ottaa uudelleen tarkasteluun.</p>	<p>Kevyenliikenteen linjauksia on muutettu, kaavakartassa, koska maantietalueen kokoa on voitu pienentää 1,28 ha ja virkistysalueen kokoa puolestaan suurentaa.</p>

	<p>ja miten ne kytkeytyvät liikenneväyliin kaava-alueen ulkopuolella.</p> <p>Kaava-asiakirjoissa ei ole selvitystä satamatoimintaa palvelevien alueiden lv-2 ja ra-5 toteuttamisesta virkistysalueella eikä kaavaan sisältyvän satama-alueen kytkeytymisestä muuhun rannankäyttöön ja olevaan venesatamatoimintaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaava-asiakirjoissa on syytä havainnollistaa paitsi eritasoliittymän alueen liikennejärjestelyt myös muu kaavassa suunniteltu maankäyttö. Kaavaehdotukseen ei sisälly tietoja virkistys- ja satama-alueen kehittämisestä eikä kevyen liikenteen yhteyksien ja ulkoilureittien jatkuvuudesta liikenneverkolla.</p>		
	<p>Maisema ja rannankäyttö</p> <p>Ely-keskus katsoo, että eritasoliittymän ja tunnelin suuaukon ja rakenteiden toteuttamisesta aiheutuvia maankäytön muutoksia tulee havainnollistaa ja arvioida vaikutuksia alueen asukkaiden lähimaisemaan, rantanäkymiin, Pispalan kulttuurihistorialliseen ympäristöön ja kaupunkikuvaan.</p> <p>Eritasoliittymän rakentaminen vaikuttaa merkittävästi rannan käyttöön virkistysalueena ja virkistysyhteyksien sekä</p>	<p>Tunnelihankkeen seurantaohjelmassa ja siihen liittyvässä nettipohjaisessa karttasovelluksessa seurataan myös hankkeen vaikutusta maisemaan nettikameroiden ja palautejärjestelmän mahdollistamana.</p>	<p>Kaavakarttaan on lisätty yleismääräys, jossa korostetaan eritasoliittymien kaupunkikuvallisten ja maisemallisten arvojen huomioimista.</p>

	<p>kevyen liikenteen reittien toteuttamiseen liikenne- ja ranta-alueella. ELY-keskus katsoo, että liikennealueiden ja eritasoliittymän yhteyteen tulee suunnitella sujuvat ja turvalliset kevyen liikenteen yhteydet, jotka nivELYtyvät joustavasti itä-länsi -suuntaiseen reitti-verkoston ja ulkoilu-reitteihin rannalla. Tarvittavat rantayhteydet Pispalan suunnasta Paasi-kiventien toiselle puolelle rantaan tulee toteuttaa laadukkaina ja turvallisina. Kaavassa esitetty alikulkuratkaisu ei ole välttämättä toteutuskelpoinen.</p>		
	<p>Haitallisten vaikutusten estäminen ja lieventäminen</p> <p>Asemakaavaa ja -kaavamuutosta laadittaessa tulee varmistaa, että kaavoitukselle maankäyttö- ja rakennuslaissa asetetut terveellisyyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset täyttyvät eikä kaavan toteuttamisesta aiheudu kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen.</p>		
	<p>Melu</p> <p>ELY-keskus katsoo, että meluselvityksiä ja -mallinnuksia vielä tarkentamalla tulee varmistua riittävästä melun suojauksesta erityisesti lähialueilla</p>	<p>Rantaväylän YVA-selvityksen ja Yleissuunnitelman mukaan liikenteen melu Haاران tehtaан seinäpinnassa on korkeimmillaan hieman yli 65 dB. Normaaleilla seinärakenteilla huoneen puolella ohjearvon taso mahdollistuu hyvin.</p>	<p>--</p>

	<p>olevaan ja suunnitel- tuun asutukseen nähden ja koskien sekä ulko- että sisämelua. Asema- kaavassa tulee esittää ratkaisut suunniteltujen liikennejärjestelyjen tuottamien meluhaittojen lieventämiseksi ja antaa riittävät melusuojausta koskevat määräykset.</p> <p>Kaavamuutokseen ei myöskään liike- ja toimistorakentamisen (KTTY-6) osalta sisälly tarkastelua sisämelun ohjearvojen (45 dB) saavuttamisesta. Määräystä (me-6) rakennuslupa-asia- kirjoihin liitettävästä meluntorjunta- suunnitelmasta ei voida pitää riittävänä.</p>		
	<p>Ilmanlaatu</p> <p>Rantaväylän tiehank- keeseen liittyvässä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on todettu ilmanlaadun heikkenevän tunnelin suuaukoilla. Ilman- laadun parantamiseksi on tunnelia koskevissa suunnitelmissa tutkittu ilman-vaihtoratkaisuja tunnelin päissä ja sen keskellä. Tunnelin ilmanvaihdon järjes- tämiseksi on sekä Naistenlahden että Santalahden asema- kaavaehdotuksiin merkitty ilmanvaihto- piiput, joiden ylin korkeusasema on +132.</p> <p>ELY-keskus katsoo, että ilmanlaatua koskevin selvityksin ja mallin- nuksin tulee osoittaa, että kaavaratkaisusta ei aiheudu elinympäristön laadun merkityksellistä</p>	<p>Rantaväylän tunnelin yleissuun- nitelmassa ja tiesuunnitelman valmistelussa ilmanlaatu- ratkaisuja on täydennetty. Tiesuunnitelmaan on otettu mukaan lausunnossa mainittu työtunneli joka toimisi tunnelin käytössä ollessa myös ilman- vaihtotunnelina. Ilmatieteenlaitoksen 6.5.2011 raporttiluonnoksen perusteella tiesuunnitelmissa (2011) ilmanvaihdon perusratkaisua on edelleen kehitetty ja tunneli on varustettu poistoilmapiippujen lisäksi Näsinkallion poistoilma- tunnelilla. Poistoilmatunnelin avulla tunnelin suuaukolle muodostuvat päästöt pienenevät YVA-vaiheen tarkasteluista Santalahdessa vielä 32 %:lla ja Naistenlahdessa 16 %:lla.</p>	<p>Asemakaavakarttaan on lisätty ilman-vaihto- tunnelina toimiva maalainen rakentaminen.</p> <p>Asemakaavaan on lisätty merkintä: Ilmanlaatu ei saa ylittää ilmanlaadusta annettuja raja-arvoja.</p>

	<p>heikkenemistä. Ilmanvaihtopiippujen korkeuden määrittämisessä tulee myös ottaa huomioon päästöjen leviämialueella sijaitsevien rakennusten korkeustasot. Kaavassa annettua yleismääräystä ilmanlaadun varmistamisesta seurannalla ei voida pitää riittävänä.</p>		
	<p>Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuus</p> <p>Kaavassa on kortteli-alueille annettu määräys maaperän pilaantuneisuuden tutkimisesta ja pilaantuneiden alueiden kunnostamisesta (pima-1).</p> <p>Virkistys- ja satamatoimintojen toteuttaminen edellyttää vesialueen täyttämistä. Kaava-asiakirjoihin ei kuitenkaan sisälly selvitystä täyttö-alueeksi suunnitellun vesialueen pohjasedimenttien laadusta. ELY-keskus katsoo, että täyttöihin liittyvät riskit ja vaikutukset tulee kaavaa laadittaessa selvittää niin, että voidaan varmistua alueen terveellisyydestä ja soveltumisesta virkistysalueeksi ja satamatoimintoihin liittyvään rakentamiseen ja rannankäyttöön. Selvitysten perusteella tulee kaavaan ottaa tarpeelliset kaavamääräykset ranta-alueen puhdistamisesta.</p>	<p>Vesistön rantatäyttöä varten on rannan pohjan sedimenttikerroksista tehty viime talvena selvitys. Tutkimustulokset on esitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Arto Paanaselle 18.4.2011.</p> <p>Rannan täyttämisen osalta edellytetään vesilupia, joiden yhteydessä rannan täyttämisen rakentamistapa ja tarvittavat suojausmenetelmät osoitetaan.</p>	<p>Asemakaavakarttaan on merkitty pima-1 merkintä virkistysalueelle, jotta sen muokkaustoimissa maaperän mahdollinen pilaantuminen tulisi huomioiduksi.</p>
	<p>Näsijärven vedenpinnan vaihtelut</p> <p>Tampereen Rantaväylän ympäristö-</p>	<p>Onkiniemestä Lielahteen koko rannan jaksolta Paasikiventien pohjoisen ajoradan reuna on yli +97,5 metrin korkeustason. Matalin kohta on Breiten-</p>	<p>Kaavakarttaan on lisätty tulvaveden huomioiva yleismääräys.</p>

	<p>vaikutusten arviointiselostuksen mukaan tunnelin turvarajan määrittämisessä otetaan huomioon kerran 250 vuodessa toistuvan Näsijärven vedenpinnan nousu (+95,9 NN - tasossa) ja aallokon vaikutus (+1,6 m). Tunnelin suuaukkojen lattia-tason likimääräiset korkeusasemat on maanalaisen osan kaavassa määritelty edellä mainittua turvarajaa alemmaksi.</p> <p>Asemakaavan muutoksessa on varauduttava Näsijärven vedenpinnan nousuun tulvatilanteissa. Kaavaan tulee ottaa tarvittavat määräykset alueiden tulvasuojelusta.</p>	<p>steininpolun kohdalla. Tunnelin suuaukon lähetyvillä korkeustasot ovat yli +99,0 merenpinnasta. Korkeusluvut ovat vuoden 2010 korkeustasoja. Mustalahden kohdalla tulvakorkeus alittuu mutta ei uhkaa siinä kohdassa tunnelin suuaukkoja. Naistenlahden voimalaitoksen kohdalla piha-alue on paikoin + 97,2 metrin korkeudessa. Siinä kohdassa edellytetään maanpinnan tai muurirakenteiden korkeus-tason korottamista.</p>	
	<p>Maantien alue</p> <p>Liikenteelliset suunnitelmat ovat edenneet aiemmin yleissuunnitelmassa esitetyistä. Tämä tulee ottaa huomioon kaavassa osoitettavan maantien alueen (LT) laajuudessa. Suunnittelussa on tullut esiin mm. seuraavaa:</p> <p>Haarlankatu (K4) ja sen varrella oleva kevyen liikenteen väylä ylittävät kaava-ajan. Ramppi R1 ei mahdu LT- alueelle paaluvälillä 20-200 ja paaluvälillä 460-620 rampin linjaus on katualueella kokonaisuudessaan. Sahan- saarenkadun linjaus on siirtynyt etelämmäksi ja sijoittuu suurelta osin LT- alueelle. Ramppien R3 ja R4 linjaus kulkee</p>	<p>Liikenteellisesti muuttuneet aluerajaukset on tarkistettu yhdessä liikenneviraston, Pirkanmaan ELY-keskuksen liikennevastuun ja liikenne- ja viestikansain SITO Oy:n kanssa. Muutokset on tarkistettu kaavakarttaan.</p> <p>Tiesuunnitelmissa katujen siltojen yhteydessä voidaan hallinnollisella menettelyllä sopia sillan ylläpitäjästä. Yleisesti Rantaväylän tunnelin tapauksessa rantaväylä on liikenneviraston ja katusillat kaupungin hallinnassa.</p>	<p>Kaavakarttoihin on korjattu maantie- ja katualueissa tapahtuneet muutokset.</p>

	uusien suunnitelmien mukaan kaavassa esitetyn et-1- alueen läpi. Paasikivenkadun risteyssillan (S1) tulee jäädä hallinnollisesti Tampereen kaupungin omistukseen ja ylläpidettäväksi. Hallinnollisista rajoista sovitaan tiesuunnitelman yhteydessä.		